N°. 3207 1857.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *ƒ* 5.00; voor de buitensteden *ƒ* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

WOENSDAG 18 NOVEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *ƒ* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 17 November.

Wij hebben het voorloopig verslag ontvangen over de drie wetsontwerpen, door de Regering ten behoeve van den aanleg van spoorwegen voorgedragen. Het valt ons niet uit de hand, dat daarover een afkeurend votum wordt uitgesproken. De voorstellen toch, zooals zij daar liggen, zijn te onbepaald, te veel omvattend, te weinig berekend en ontwikkeld, dan dat zij tot iets anders dan tot eene gedachten-wisseling konden aanleiding geven. Wij hopen dat die gedachten-wisseling niet onvruchtbaar zijn zal.

De Kamer heeft tegenover het plan der Regering een ander gesteld, natuurlijk slechts in eenige algemeene en losse trekken. En zonder nu voor de plannen der Kamer partij te trekken tegen die der Regering, zoo meenen wij toch dat daardoor een stap nader is gedaan om tot het doel te komen.

Het zou al heel wel zijn, als men kon besluiten tot de uitvoering van die groote lijnen, onder 't voorbehoud dat de lijn van Vlissingen met die van Breda zou zamensmelten in de provincie Noord-Brabant. Met meer te omvatten, dan de hoofdlijnen, heeft men aan de zaak geschaad. *Qui trop embrasse mal étreint.*

Niet ten onregte is het vermoeden geuit, dat het plan der Regering meer ziet op de kiezers, waaraan men aangenaam wil zijn, dan op de praktijk der zaak. Men moet beginnen met de plannen te beperken, wil iets mogelijk en uitvoerbaar worden. Dat is de meening der Kamers; wij hebben daartegen geen bezwaar. Daarom behoeft niets achter te blijven. Al wat nuttig en noodig is zal toch tot stand komen; en misschien wel des te spoediger, omdat alles dan geleidelijk en op zijn tijd zal komen.

Wij bepalen ons heden tot dit weinige, en laten voor s hands hier volgen:

1°. een zeer beknopt algemeen overzigt over den inhoud van het verslag;

2°. een uittreksel uit het verslag over de rigting der hoofdlijnen.

Thans ziet het licht het voorloopig verslag der kommissie van rapporteurs over de ontwerpen van wet nopens den aanleg van spoorwegen. Aan het onderzoek in de afdeelingen hebben 42 leden deel genomen. De slotsom der overwegingen is, naar de meening der kommissie van rapporteurs, deze: Het ontwerp der Regering is, èn om zijnen omvang, èn om de volstrekte onbepaaldheid van den last, die daaruit voor den Staat kan voortvloeijen, algemeen afgekeurd; zeer vele leden juichten evenwel het denkbeeld toe, om spoorweg-ondernemingen van staatswege te hulp te komen, omdat spoorwegen volstrekt noodig zijn, en omdat men het als door de ondervinding bewezen mag beschouwen, dat, zonder die hulp, aan geene spoorwegen hier te lande te denken valt. Om deze redenen zouden vele andere leden over deze bedenkingen heenstappen, indien de gevraagde hulp doeltreffend wierd bevonden en overeenstemde met het finantiëel belang van den Staat. Algemeen werd het volstrekt noodzakelijk geacht, dat de Regering een veel beperkter plan voordrage, en dat daarbij alleen aan de meest dringende behoefte van Staatswege hulp worde toegezegd; dat vooral van de bestaande spoorwegen, zooveel dit nuttig en mogelijk is, partij getrokken en alle niet verder noodzakelijke konkurrentie vermeden worde; dat dit plan behoorlijk worde uitgewerkt; de kosten daarvan zoo naauwkeurig mogelijk worden berekend en de som der ondersteuning, door den Staat te verleenen, zoo na mogelijk opgegeven. Alleen onder die voorwaarden zou de zaak een punt van latere overweging kunnen uitmaken. Het denkbeeld, dat de Staat een aanvang zou maken met de onteigeningen en met den aanleg der wegen, is algemeen afgekeurd geworden. Het algemeen gevoelen was dat, indien een net van spoorwegen al buiten kijf eene hoogst nuttige zaak zou zijn, allereerst de vraag moest rijzen, of niet de mazen van het nu ontworpen net te klein en het net zelf daardoor te uitgebreid en te kostbaar zouden wezen. Uit dat oogpunt beschouwd, werd het plan der Regering algemeen en schier eenparig afgekeurd. Naar het gevoelen der groote meerderheid behoorde men, waar sprake van ondersteuning uit 's Rijks schatkist konde zijn, in geen geval verder te gaan dan die ondersteuning in overweging te nemen voor twee of drie hoofdlijnen: de eerste strekkende om de steden Leeuwarden en Groningen en de noordelijke en oostelijke provinciën en de zeehaven van Harlingen, over Meppel en verder over Zwolle en Raalte naar Rheine, met het duitsche spoorwegnet en wijders in de zuidelijke rigting over Deventer en Zutphen met den Rhijnspoorweg in verbinding te stellen. Eene tweede lijn zou moeten dienen om de provinciën Noordbrabant en Limburg met het overig gedeelte des rijks te verbinden, waartoe bovenal de koncessie in aanmerking kwam, welke de heer Bredius te Dordrecht heeft gevraagd, schoon men de voorkeur gaf aan eene rigting, welke niet door belgiesch grondgebied zou loopen. Een minder groot getal leden meende, dat ook de Zeeuwsch-limburgsche spoorweg daarbij gevoegd behoorde te worden; of liever dat die weg, vereenigd met de hoofdlijn, in de tweede plaats bedoeld, dienstbaar mogt worden gemaakt tot het doel van die hoofdlijn. Doch daarbij wenschten velen, dat die weg niet door de Peel naar Venlo, maar naar Roermond mogt worden gerigt. Ten aanzien van de vraag, of de Staat-zelf zich met den aanleg en de exploitatie zou moeten belasten, werd algemeen het gevoelen der Regering omhelsd. De Staat behoort beide aan partikulieren over te laten. Schier algemeen keurde men het middel af, door de Regering als het beste voorgedragen, waarop de Staat hulp zal verleenen. Algemeen daarentegen was het verlangen, dat men, in eens af, het bedrag van het offer zou bepalen, zoo na mogelijk, dat de Staat zou mogen en moeten brengen. De meerderheid gaf de voorkeur aan het beginsel om voor het te verleenen subsidie eene vaste som te bepalen, door uitbetaling waarvan de Staat van verder hulpbetoon ontslagen zou moeten zijn, hetzij men die som bestede tot uitbetaling van zekere renten (gelijk voor een deel het geval was met het subsidie van den Rhijnspoorweg), hetzij men haar in eens af, na het voltooijen van den arbeid of van groote gedeelten daarvan, uitbetale. Zij verlangde vooral te vermijden, dat de finantiën aan eene onzekere toekomst worden blootgesteld. Ten aanzien van het wetsontwerp lett. A in het bijzonder werd de vroeger reeds vermelde vraag gedaan, of niet de aanneming daarvan moest geacht worden de goedkeuring van het geheele plan der Regering te omvatten. Deze goedkeuring wilde geen enkel lid verleenen. — Het denkbeeld om een spoorwegfonds aan te leggen, zoo als de Regering dit wenscht, vond ook nu slechts bij enkele leden bijval. De groote meerderheid verklaarde zich bepaald tegen die oprigting en verlangde, dat de schuld, volgens de wet van 13 Augustus jl. ingekocht, alsnog van de grootboeken werd afgeschreven als geamortizeerde schuld.

Met opzigt tot de bijzonderheden van het plan, in de Memorie van Toelichting opgegeven, is het volgende ter sprake gebragt.

Al dadelijk gaf de *verdeeling* van de ontworpen wegen in minder en meer noodzakelijke stof tot eenige bedenking.

Men vroeg naar het eigenlijke doel dier verdeeling. Is het de bedoeling die klassifikatie alleen te doen gelden voor zoover niemand zich *tot* het bekomen der concessien aanmeldt, en is zij dus bloot een voorschrift, waarnaar de Regering zich zal moeten rigten, dáár waar zij zelve de handen aan 't werk moet slaan, naar het ontwerp van uitvoering, op bl. 7 den Memorie van Toelichting voorkomende? Of is het de bedoeling om de wegen, die in de tweede klasse zijn gerangschikt, niet ten uitvoer te brengen vóór dat de aanleg van al de wegen der eerste klasse verzekerd zal zijn?

Dit laatste zou men algemeen hoogst verkeerd achten. Wanneer er concessie wierd gevraagd voor eenen weg, welken dan ook, moest die worden verleend, zoo de aanvrage ten minste genoegzame waarborgen oplevert. Men weet bij voorbeeld, dat er concessie is gevraagd voor eenen weg van Rotterdam en Dordrecht af, over Breda, Tilburg, Eindhoven en over Belgiesch grondgebied, naar Luik. Maar nu vindt men den weg van Tilburg naar Maastricht in de tweede klasse geplaatst. Het kan toch, meent men, de bedoeling niet wezen, eene solide aanvrage van concessie voor zoodanigen weg nu te weigeren of onbepaald uit te stellen, alleen omdat de Regering bij voorbeeld eerst eenen weg van Nijmegen naar Maastricht, dien zij in de eerste klasse plaatst, verzekerd wil zien.

Hieraan is naauw verwant eene andere vraag. Is de strekking van het plan der Regering exclusief, in dien zin dat elke andere concessie dan de hier genoemde geweigerd zou moeten worden? Ondersteld dat er concessie wierd gevraagd voor eene of andere lijn, die in het plan der Regering in 't geheel niet voorkomt, zou die concessie dan, alleen omdat zij in 't plan niet is opgenomen, moeten worden geweigerd? Ook dan, wanneer het plan zelfs daardoor niet in zijne grondtrekken wierd aangetast, en wanneer *of* geen subsidie, *of* eene betrekkelijk geringe ondersteuning slechts van den Staat wierd gevraagd?

Eindelijk heeft men, wat de classificatie betreft, in eenige afdeelingen ook de opmerking gemaakt, dat in ieder geval de lijn van Raalte over Almelo naar Rheine eene der meest belangrijke is, welke geheel ten onregte in de tweede klasse is verschoven. Die lijn toch is de meest belangrijke voor de verbinding van de noordelijke en oostelijke gewesten en van Harlingen en Zwolle met het duitsche spoorwegnet, veel belangrijker dan bijv. de weg van Harlingen naar Leer, op dit oogenblik althans. Immers deze weg, voor zoover de verlenging tot Leer betreft, is geheel zonder doel, zoolang men de zekerheid niet heeft, dat de hannoversche regering de passage over de Eems zal vergunnen. En dan nog zou men niets verkrijgen dan eene enkele aansluiting aan de Hannoversche spoorwegen, welke men even goed, en met vereeniging van meer belangen nog, in de rigting van Rheine kan verkrijgen. Indien er van den aanleg eener baan in evenwijdige rigting langs de kust, dus van Leer naar Bremen en Hamburg, sprake ware, de zaak zou een ander aanzien kunnen verkrijgen. Maar nu zou het geenszins een algemeen belang zijn, eenen weg naar Leer te rigten en daarmede niets te winnen dan eene aansluiting, die even goed te Rheine kan verkregen worden. Er waren echter eenige leden die dit laatste geenszins konden toegeven en beweerden, dat ook zonder het tot stand komen van den zoo even bedoelden weg naar Bremen en Hamburg (waaraan zij echter niet schenen te twijfelen), eene aansluiting te Leer voor onze handel en scheepvaart van groot gewigt is te achten.

In sommige afdeelingen heeft men het ontwerp in al zijne onderdeelen nagegaan, zoo als die op blzz. 3 en 4 der Memorie van Toelichting zijn gespecificeerd; in éene afdeeling meer globaal.

De slotsom dier overwegingen was, dat men, naar het gevoelen der groote meerderheid, waar sprake van ondersteuning uit 's Rijks schatkist konde zijn, in geen geval verder behoorde te gaan dan die ondersteuning in overweging te nemen voor twee of drie hoofdlijnen; de eerste strekkende om de steden Leeuwarden en Groningen en de noordelijke en oostelijke provinciën en de zeehaven van Harlingen, over Meppel en verder over Zwolle en Raalte naar Rheine, met het Duitsche spoorwegnet en wijders in de zuidelijke rigting over Deventer en Zutphen met den Rhijnspoorweg in verbinding te stellen. Een tweede lijn zou moeten dienen om de provinciën Noordbrabant en Limburg met het overig gedeelte des Rijks te verbinden, waartoe bovenal de concessie in aanmerking kwam, welke de heer Bredius te Dordrecht heeft gevraagd, schoon men de voorkeur gaf aan eene rigting, welke niet over Belgisch grondgebied zou loopen. Een minder groot getal leden meende, dat ook de Zeeuwsch-Limburgsche spoorweg daarbij gevoegd behoorde te worden; of liever dat die weg, vereenigd met de hoofdlijn, in de tweede plaats bedoeld, dienstbaar mogt worden gemaakt tot het doel van die hoofdlijn. Doch daarbij wenschten velen, dat die weg niet door de Peel naar Venlo, maar naar Roermond mogt worden gerigt. Men deed wel opmerken, dat de eerstgenoemde rigting reeds bij de concessie was vastgesteld, doch men antwoordde, dat, wanneer er sprake kan zijn van ondersteuning van staatswege, de concessie voegzaam kan gewijzigd worden wanneer het algemeen belang dit mogt vorderen. Eenige leden wenschten echter dat de lijn van Arnhem naar 's Hertogenbosch daarbij mogt worden gevoegd, ten einde

de zuidelijke en noordelijke gewesten regtstreeks met elkander verbonden zouden zijn.

Tot zoodanige kleinere afmetingen teruggebragt, zou de uitvoering van het plan eerder mogelijk geacht kunnen worden; vooral naardien, wierd het in dier voege gewijzigd, verscheidene van de kostbaarste bruggen, welke naar het plan der Regering op zeer vele punten benoodigd zouden zijn, konden vervallen, en er ook van geene stoomvlotten sprake behoeftle te wezen. Wat deze laatste betreft, herinnerden sommige leden, dat het stoomvlot te Ruhrort ƒ2,000,000 min of meer had gekost, en dat het, naar zij meenden, niet dan gebrekkig aan de eischen van de dienst voldeed.

Sommige leden achtten in ieder geval het plan ook dan nog te uitgebreid. Althans verlangden zij dat de noordelijke lijn niet, gelijk het plan der Regering medebrengt, van Meppel af noordwaarts in tweeën gesplitst worde, maar dat het punt van scheiding veel meer noordelijk worde gebragt. Evenzeer drongen zij er op aan, dat die lijn in zuidelijke rigting langs den regter IJsseloever worde gebragt, om de kosten van overgang over den IJssel en het vermeerderen van vaste bruggen over onze rivieren, 't geen altijd bedenkelijk is, te vermijden Maar vooral meenden zij dat de aanleg van eene verbinding van Vlissingen met het spoorwegnet in geenen deele een algemeen Nederlandsch belang, maar veel meer een locaal belang voor de stad Vlissingen, vooral echter een zuiver Duitsch belang is. Zij vroegen, of het billijk kan worden geacht, dat de Staat, na al de offers die hij reeds aan den transito-handel naar Duitschland heeft gebragt, nu nog aanzienlijke sommen zal te koste leggen om door aanleg van hoogst kostbare werken in de Zeeuwsche Stroomen en van havens en dokken te Vlissingen, dien handel, die dan toch bloote expeditiehandel voor Nederland is, nog meer te bevoordeelen; aan de Duitsche industrie ten koste der Nederlandsche schatkist nog meer uitwegen te verschaffen en het reeds bestaande getal vervoertuigen voor den groothandel hier te lande te vermeerderen op 's lands kosten. Zij wilden geenszins dat de Regering den aanleg van dien weg zou beletten of belemmeren; maar zij ontkenden dat hij ter bevordering van eenig algemeen belang strekte en beweerden dat hij daarom op geene ondersteuning uit het publiek vermogen aanspraak maken mogt. — Andere leden stemden dit niet geheel toe. Zij meenden dat ook de Nederlandsche handel groot belang er bij had dat eene haven, ten allen tijde toegankelijk uit zee, in verbinding met het binnenland en met het buitenland wierd gebragt. Ook achtten sommigen de dubbele lijn naar Leeuwarden en Groningen verkieslijk, terwijl zij de zuidelijke rigting langs den regter IJsseloever bepaald afkeurden, zoo in het belang van het defensiestelsel en den afvoer van hoog rivierwater, als omdat de aansluiting te Arnhem de voorkeur verdient boven die te Zevenaar. Ook deelden zij in de bedenkingen niet tegen het leggen eener vaste brug over den IJssel, welke veeleer, ook uit andere oogpunten beschouwd, hoogst nuttig, ja noodzakelijk mag worden genoemd.

Tot ondersteuning van die denkbeelden om het plan binnen enge, of zelfs de allerengste grenzen terug te brengen, werd ook nog vooral gewezen op een der gevolgen van het plan, dat namelijk verscheidene lijnen in genoegzaam evenwijdige rigting zouden loopen onderling, of met reeds bestaande of geconcessionneerde lijnen. De weg van Vlissingen over Venlo met de lijn, die van Arnhem over Nijmegen naar Venlo gaat, en die te Arnhem aan den Rhijnspoorweg aansluit, treedt in concurrentie met den Rhijnspoorweg. De lijn van Utrecht naar Zwolle, aansluitende aan die van Raalte naar Rheine, treedt in concurrentie met dienzelfden weg, maar tevens met den weg van Zevenaar naar Rheine, welke laatste zonder eenige ondersteuning of uitzigt op ondersteuning van staatswege is ondernomen. Is het billijk, vroeg men, dat de Staat op die wijze, door zijne hulp, de concurrentie bemoeijelijke voor ondernemingen, welke door particulieren geheel voor eigen rekening zijn ondernomen? De voorgestelde weg van Utrecht naar Breda volgt dezelfde rigting als die van Rotterdam naar Breda; de weg van Breda naar Turnhout heeft bij voorraad dezelfde rigting en bestemming als de bestaande weg van den Moerdijk naar Antwerpen. De weg van Tilburg over Eindhoven naar Maastricht is bijna evenwijdig aan dien van 's Bosch over Venlo en Roermond naar Maastricht.

Wat de lijn van Amsterdam naar den Helder en van Alkmaar naar Haarlem betreft, zoo werd de twijfel geopperd, of de handel van de hoofdstad wel zoo levendig belang in den eersten stelde en dien niet veeleer als strijdig met zijne belangen beschouwde. De weg van Haarlem naar Alkmaar werd geheel als van plaatselijk belang beschouwd, waarbij eene ondersteuning van rijkswege in 't geheel niet te pas kwam.

De weg van 's Hage naar Scheveningen werd als geheel van locaal belang beschouwd.

In de lijn van Leyden naar Woerden vonden vele bedenkingen, omdat daaraan het geven van een subsidie aan den Hollandschen spoorweg tot vergoeding van de kosten der spoorwegversmalling was verbonden. Dit kon geheel vermeden worden, wanneer eenvoudig de gevraagde concessie voor eenen weg van Gouda naar 's Hage wierd toegestaan. Die verbinding met de residentie was dan toch verre verkieslijk boven den omweg, dien men, naar het plan der Regering, zou moeten maken om over Leyden naar 's Hage te komen. Intusschen merkten sommigen op, dat er wel eenige gronden van billijkheid waren, om aan den Hollandschen spoorweg eenige tegemoetkoming voor de versmalling van zijn spoor te bezorgen. De Regering had die onderneming in der tijd gedwongen een breed spoor aan te nemen. Daardoor ontstond nu groot bezwaar tegen aansluiting aan andere wegen; daardoor was die weg thans geheel geïsoleerd. Hierop werd geantwoord, dat indien er zoodanige gronden van billijkheid bestonden, en indien spoor-versmalling op dien weg noodig is tot aansluiting met andere ondernemingen, men dit liever openlijk moest zeggen, dan door een omweg en nog meer kosten het doel trachten te bereiken. Maar is het juist, vroeg men, dat het spoor, oorspronkelijk voor den Hollandschen spoorweg aangenomen en ten deele gelegd, van gelijke breedte was als het smalle dat thans is aangenomen? Men twijfelde daaraan en zou dit punt gaarne opgehelderd zien. Van eene aansluiting van den Hollandschen spoorweg aan den Rijnspoorweg te Rotterdam of te Amsterdam is overigens thans geen sprake; de zaak zou alleen dan een onderwerp van overweging kunnen uitmaken, wanneer van het maken van den Noordhollandschen spoorweg sprake komt. En dezen weg meent de meerderheid niet te mogen beschouwen als een weg van noodzakelijkheid. De vraag werd daarbij gedaan, of, indien soortgelijke redenen van billijkheid in dezen moeten gelden, de particulieren, die zich zonder eenig subsidie met ondernemingen van spoorwegen hebben belast, zoo als voor den weg van den Moerdijk naar Antwerpen en van Zevenaar naar Rheine, ook geene gronden van billijkheid kunnen doen gelden, ten einde eene subsidie te verkrijgen, gelijk of evenredig aan hetgeen de Staat zou schenken aan ondernemingen, welke vooral bestemd zijn om met hen in concurrentie te treden.

Op een verzoek van C. E. Robbers, te Amsterdam, ter vestiging aldaar eener naamlooze vennootschap, onder den naam van „Binnenlandsche Schroef-Stoomboot-maatschappij", is dd. 28 Aug. jl. door Z. M. bewilliging verleend.

In de zitting der Tweede Kamer van heden zijn geene algemeene beraadslagingen over de Staatsbegrooting voor 1858 gevoerd. De hoofdstukken 1 en 2 zijn zonder diskussie eenparig aangenomen. De diskussie over Hoofdstuk 3, buitenlandsche Zaken is nu geopend.

In den nacht van 13 op 14 dezer overleed te Lisse de kunstschilder Cornelis Kruseman, kommandeur der orde van de Eikenkroon, ridder der orde van den Nederl. Leeuw. Gedurende zijne lange kunstenaars-loopbaan, die hij reeds zeer jong intrad, schilderde hij een tal van stukken. Tweemalen bezocht hij Italië, en door de karakteristieke, oorspronkelijke wijze, waarop hij sujetten uit dat land door zijn penseel wist te vertolken, verwierf hij zich den naam van den *Italiaanschen* Kruseman. Als portretschilder muntte hij uit en hij beoefende dat genre zoowel hier te lande als in den vreemde. Maar zijne lievelingsstudie was de historische en bijbelsche kunst, die hij langen tijd in Nederland schier alleen vertegenwoordigde.

Men zal zich herinneren, dat een der vrijgesproken matrozen van het schip *de Twenthe* door ziekte weerhouden werd om de reis naar Indië met zijne makkers aan te nemen. Men verneemt thans dat hij op dit oogenblik verpleegd wordt bij dezelfde aanzienlijke dame, die voor elk der Maleijers eene volkomene uitrusting had doen vervaardigen.

LEEUWARDEN, 18 November. De belangrijkheid der wekelijksche veemarkten alhier, als middelpunt der provincie, neemt gedurig nog toe. Vooral de laatste markten werden telkens door aanzienlijke aanvoeren gekenmerkt, en door een gewoel van levendigheid, die op merkenswaardig waren. Zoo waren de vorige week ongeveer 2300 en heden meer dan 2400 stuks rundvee aangebragt, om niet te spreken van de belangrijke verzameling van schapen en varkens, die men hier mede elke week aantreft. Over het algemeen zijn de prijzen van het rundvee dalende, met uitzondering van de vette koeijen, die altoos nog voor den uitvoer naar Engeland gezocht blijven.

KOEVORDEN, 14 November. Als iets zeer buitengewoons kunnen wij vermelden, dat ook in het naburig Dalen ten tweeden male vlas is geoogst en bereids in het water is gelegd, langer en deugzamer dan het eerst geoogste.

OOSTERBLOKKER, 15 November. De heer N.. alhier heeft dit jaar eene proef genomen om de tabakskultuur op zijne gronden in te voeren, in welke proef hij uitmuntend geslaagd is. De tabak, die zeer ruim gewonnen is, is van goede hoedanigheid.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 15 November. Het gerucht heeft hier geloopen, dat Lord Elgin de zending, waarmede hij in China belast was, heeft laten varen en op het punt was naar Europa terug te keeren. Het schijnt inderdaad, dat de britsche gezant bij den Keizer van het Hemelsche rijk de mogelijkheid heeft doen voorzien van een besluit in dezen zin, zoo, ten gevolge der oorlogsverklaring van den laatste aan Engeland, dit land niet zorgde de eer van zijn vlag te verdedigen. De admiraal Rigault de Genouilly, zonder tot het besluit van Lord Elgin te komen, want zijn toestand is niet dezelfde, zou evenwel ook aan de fransche Regering een nadrukkelijke en beslissende houding aangeraden hebben.

De heer Fould en de andere ministers zijn gisteren weder naar Compiègne vertrokken, na den afloop der begrafenis van den heer Abatucci. Er worden veel namen genoemd om den overleden minister op te volgen, maar de Keizer heeft tot dusverre nog geen besluit genomen.

Onder de voorstellen, die naar men zegt, door het wetgevend ligchaam, gedurende deze zitting onderzocht zullen worden, wordt er één genoemd waarbij strenge straffen tegen het nering-bedrog worden bepaald. Vooral bedriegerijen, welke de gezondheid in gevaar brengen, zullen met de grootste strengheid vervolgd worden. Een bijzonder toezigt op wijn en brandewijn zal worden ingesteld. Men weet, dat in Frankrijk de wijnvaten in vorm en soort van hout afwisselen naar de streken waar zij vervaardigd zijn. Daar dit gebruik bedriegerijen in de hand werkt, zal voortaan de inhoud der fusten op alle plaatsen gelijk moeten zijn. Het vat van honderd kan zal als grondslag worden aangenomen. De bepaling op vaste fabriek-merken zal insgelijks toegepast worden, dat is te zeggen, dat de wijnen een teeken zullen moeten dragen, 'twelk de herkomst en het gewas aangeeft. Er zijn er die zich afvragen, waar het heen moet, als de Regering zich zelfs tot in de kleinste bijzonderheden mengt in de zaken der nijverheid, en of het de roeping van eene Regering is, of 't in haar magt ligt, om de echtheid der voorwerpen, zelfs in zulke betrekkelijk onbeduidendheden als het merk der wijnen, tegenover de gebruikers te waarborgen.

Het keizerlijk besluit, waarbij het verbod van uitvoer op granen wordt opgeheven, is in sommige departementen, en vooral in dat van den Elzas met veel vreugde ontvangen. De oogst was zoo overvloedig, dat men niet wist wat er mede te doen. Nu wordt er veel graan naar Duitschland en Zwitserland afgevoerd.

De in omloop zijnde geruchten over een plan van aan de maarschalken groote militaire kommandementen op te dragen, schijnen zich te zullen verwezentlijken. Men heeft een oogenblik het denkbeeld opgevat om de zaken te organizeeren, zooals zij onder de restauratie geweest zijn, en de keizerlijke garde in vier afdeelingen te splitsen; om vier maarschalken tot den graad van majoor-generaals te verheffen, en ze het bevel over die afdeelingen op te dragen. Dit denkbeeld is opgegeven. Men zal opper-kommandanten benoemen, die verscheiden militaire divizien onder hun bevelen zullen krijgen. Zij zouden te Lyon, Marseille, Bordeaux, Rijssel en misschien ook te Rouaan gevestigd zijn. Dit plan zal weldra officieel bekend worden.

Het baart verwondering dat het besluit, waarbij het tegen den kapitein Doineau uitgesproken doodvonnis in levenslange gevangenisstraf veranderd wordt, nog niet in den *Moniteur* is opgenomen. Eenige dagen vóór zijne ziekte heeft de heer Abatucci verslag over deze zaak uitgebragt, en tot een levenslange opsluiting aangeraden. Na een grondig onderzoek zou de Keizer de levenslange opsluiting in gevangenisstraf hebben veranderd. Het fransche wetboek maakt onderscheid tusschen de twee benamingen.

De berigten uit Lissabon zijn weder erger. Na een groote verbetering in de gezondheidstoestand der stad gemeld te hebben, wordt nu weder van een vernieuwden en heviger aanval der gele koorts gesproken. Een later telegrafiesch berigt wil echter weten, dat er gisteren 44 ziekte-gevallen minder waren dan den dag te voren.

Er zijn dagbladen die het plan van den onderzeeschen tunnel tusschen Engeland en Frankrijk als ernstig beschouwen, en zelfs opgeven hoe die loopen moet. Wij zeggen hier wat zij er van melden. De opening van den onderzeeschen weg zou tusschen Calais en Boulogne bij het dorp la Marquise zijn. In Engeland zou hij uitkomen te Eastware tusschen Folkestone en Doever. Halverwege het kanaal bevindt zich een groote zandbank, bekend onder den naam van Varna, die bij laag getij niet meer dan 35 voet water peilt; men zou die bank tot aan den spiegel der zee ophoogen, en er een station voor den onderaardschen spoorweg op plaatsen (!!) alsmede een vuurbaak voor de schepen, die het kanaal doorkruisen. Waarom stellen die vindingrijke vernuften niet liever voor een brug tusschen Doever en Calais te leggen, of het heele kanaal te dempen?

De Keizer van Japan wordt tegenwoordig met geschenken overladen. De engelsche Regering heeft hem een stoomjagt gezonden; de onze [illegible] kanonnen volgens het stelsel van Napoleon III, en een zekere hoeveelheid kostbare wapenen.

De posttreinen zijn in sommige gedeelten des lands verscheidene uren te laat aangekomen, ten gevolge van de vorst, die de sporen zoo glad had gemaakt, dat de wielen der lokomotieven er geen schuring genoeg op vonden, maar er over heen gleden. De spoortrein naar Havre legde op deze wijs niet meer dan een mijl in het uur af.

De treurige plegtigheid der begrafenis van den groot-zegelbewaarder is volgens het officieel programma uitgevoerd. Een talrijke menigte woonde den tevens eenvoudigen en indrukwekkenden lijkstoet bij. De verscheidenheid der lange roode en zwarte tabbaarden van de magistraatspersonen, de gewaden der geestelijkheid, de schitterende uniformen, de hofkleeding en liverijen, een en ander waarmede het plein voor de Magdalenakerk was opgevuld en dat door een blinkende zon beschenen werd bood een prachtig tafereel aan.

Het defileeren der troepen heeft langer dan een uur geduurd. Het 4e regiment huzaren, dat den stoet volgde, ten achter geraakt zijnde, moest in galop zich er bij aansluiten.

Een meer nederige lijkstatie, maar van aandoenlijker aard, verliet Donderdag jl. het militaire hospitaal van Gros-Caillou; het was die van zuster Victoire, op drie en twintig-jarigen ouderdom, in de dienst der kranken en lijdenden, overleden. Veertig religieuzen begeleidden haar stoffelijke overblijfselen en een aantal militairen van allen rang, meestal tot de Zouaven en tot de lanciers der garde en het garnizoen van Parijs behoorende, had zich met den stoet vereenigd. 't Is bekend welk een liefde en eerbied het leger die heilige moedige vrouwen toedraagt, die zijn vermoeijenissen en lijden deelen en het gestadig het voorbeeld van zelfverloochening en opoffering geven.

— Ten aanzien van den niet te kwalificeeren buitensporigen uitval van den *Morning Post* tegen het napelsche goevernement gerigt, ter zake der gevangenschap van twee engelsche machinisten van den Cagliari, wordt in een korrespondentie uit Napels gevraagd, met welk regt Engeland de invrijheidstelling dier twee personen eischt, welke betrokken zijn in een zaak van vrijbuiterij? Moet de justitie haren vrijen loop niet hebben zoowel te Napels als te Londen en overal elders?

En wat de bewering van het britsche goevernement betreft, dat zijnen konzul het verlof moet worden gegeven met de twee gevangene Engelschen gemeenschap te houden — die korrespondent meent, dat elk goevernement het regt heeft zijne wetten te doen eerbiedigen, en dat die te Napels van kracht, zich tegen dat verzoek verzetten, daar elke gemeenschap met gevangenen verboden is, zoolang de akte van beschuldiging niet is opgemaakt.

De engelsche pers zou beter de belangen van haar land voorstaan en in Europa meer achting genieten als zij, in plaats van zich tot den echo te maken van onbetamelijke en buitensporige beschuldigingen, zich belaste voor het engelsch publiek het onwaardig gedrag, om geen harder woord te bezigen, van verscheidene engelsche agenten te onthullen. Zij zou dan kunnen wijzen op de onbetamelijkheid, dat men in hunne funktiën sommige engelsche ambtenaren behoudt, die aan mazzinistische bewegingen hunne hulp hebben verleend. Aangezien den aard van dit feit zou men aan de waarheid er van kunnen twijfelen, en de schrijver, bij de vermelding dezer ongelooflijke daad, zou namen kunnen noemen, indien er geen gewigtige redenen bestonden, die hem zulks beletten.

— Uit Turijn wordt gemeld dat de tot heden bekende verkiezingen 53 beloopen, waarvan 38 liberalen, 14 tot de oppozitie der uiterste regterzijde en 1 tot de linkerzijde behooren. Het kieskollegie dier stad heeft zich met groote meerderheid verklaard voor de liberale kandidaten.

ENGELAND.

LONDEN, 14 Nov. Het groote nieuws van den dag is de aanstaande bijeenroeping van het parlement; de winterzitting zal den 3en December een aanvang nemen en waarschijnlijk veertien dagen duren. Die buitengewone zitting is noodzakelijk geworden door de schorsing der wet omtrent de bank van Engeland. De redenen, welke tot dien uitersten maatregel hebben doen besluiten, zijn zeer natuurlijk. De gewoonte in Engeland, door de uitmuntendste staatslieden gehuldigd, wil dat het goevernement zich zoo spoedig mogelijk van de verantwoordelijkheid ontheffe, welke het op zich laadt bij het dekreteeren van eenen buitengewonen maatregel, door onmiddelijk een beroep op beide huizen te doen.

De schorsing der gewone wet wordt alzoo een soort van wetgevenden maatregel. Immers, erlangt die schorsing de sanktie niet van het parlement, dan herroept men die ongeveer binnen de veertien dagen na het ministerieel besluit. De parlementaire wetboeken van Engeland bieden talrijke voorbeelden van zulk een toestand aan, en bijna altijd was de diskussie slechts voor den vorm. In lateren tijd heeft het Parlement nooit zijne sanktie aan een uitvoerenden maatregel geweigerd, die de strekking had den handel zelfs van voorbijgaande bezwaren te ontheffen. 't Is dan ook stellig dat de beide huizen de indemniteitsbill zullen verleenen, welke het goevernement hun vraagt.

— In het prezidentschap Bombay heeft de inname van Delhi op alle klassen der bevolking een grooten indruk gemaakt. De vorige brieven stelden ons dat gewest voor als in een soort van gisting; maar de val van het middenpunt van den opstand, heeft plotseling den geest van ontevredenheid onderdrukt, die onder de inlandsche troepen heerschte en hun doen overwegen alvorens in openlijk verzet tegen de britsche magt te komen.

— Omtrent den terugtogt van generaal Outram naar Cawnpore leest men, dat hij daarvan naar Kalkutta berigt had gezonden en daarbij vermeld, dat hij omringd was van een vijandige bevolking, bemoeijelijkt door talrijke gekwetsten, vrouwen en kinderen en slechts voor weinige dagen van mondbehoeften voorzien. Het is evenwel te hopen dat een der vliegende kolonnes, naar Delhi ter nazetting der vlugtelingen gezonden, op eene of andere wijze van het gevaar zal kunnen onderrigt zijn geworden, 't welk het garnizoen van Lucknow bedreigde, en naar Cawnpoor zijn gerukt om zich bij de kolonne van generaal Outram aan te sluiten. Aan de andere zijde voeren de brigade zeesoldaten van kapitein Peel den Ganges op in de rigting van Cawnpore. Die vereende magt zal ongetwijfeld generaal Outram vergunnen op nieuw naar Lucknow en wel met volkomen welslagen op te rukken.

Wat er van zij, het is gewis dat het in Indië aankomende leger een moeijelijken veldtogt voor zich heeft; het koningrijk Oude moet herowerd, het garnizoen van Lucknow ontzet, jagt op de troepen van Nena Sahib gemaakt worden en ze verdelgen; de benden die uit Delhi ontkomen zijn, moet men uitroeijen; het land van het zeestrand tot aan de noordelijke gebergte van Indië tot rust brengen. Doch er bestaat geen ongerustheid meer ten aanzien van ons indiesch rijk. Nu Delhi genomen, Lucknow geprovianddeerd, de demonstratie van Gwolur mislukt is, nu kunnen de opstandeling van de midden-Staten niet meer eenstemmig en gelijktijdig handelen; dra zal verwarring in hunne gelederen ontstaan, als die er niet bereids voortdurend heerschende is, en daardoor zal grootelijks de taak van ons leger vergemakkelijkt worden: ten minste alles doet zulks hopen.

— De *Globe* deelt nog de volgende officieele bijzonderheden mede nopens Delhi en de inname dier vesting:

In de stad zijn onmetelijke rijkdommen achtergelaten. Alle straten die bezet waren, zijn door de inwoners verlaten. Het aantal der gedoode Sepoys in alle wijken is zeer aanzienlijk. Men heeft in de vestingwerken 55 en in de magazijnen 171 stuken geschut genomen, dus in het geheel 226 stukken. Ook heeft men een buitengewoon groote hoeveelheid bommen en kogels gevonden, doch zeer weinig kruid.

De cholera heeft zich binnen Delhi geopenbaard. De lijken en krengen van dieren worden thans (21 September) weggenomen. De verpestende uitwaseming in sommige wijken is ondragelijk.

De wapenen en olifanten, alsmede de rijtuigen en paarden van den Koning van Delhi zijn in handen der Engelschen. De luitenant-kolonel Burn is tot militair-goeverneur der vesting benoemd, welke een zeldzaam tafereel van verwoesting aanbiedt. De stad is geheel en al verlaten.

Alle inwoners, die zich op het oogenblik der inname daarin bevonden, zijn over de kling gejaagd. Er waren huizen waar veertig à vijftig personen verscholen waren. Dit waren geen oproerlingen, maar inwoners die gehoopt hadden vergiffenis te zullen bekomen.

De beschikbare magt der belegeraars, op het oogenblik der bestorming, bestond uit 6500 man infanterie, 1000 man kavallerie en 600 man artillerie, Europeanen en inlanders. De operatiën der bestorming, die alleruitmuntendst berekend waren, zijn door den generaal Nicholson persoonlijk geleid. Hij is het die het signaal tot den storm gegeven en de karabiniers aangevoerd heeft.

De huizen van Delhi zijn een hoop bouwvallen; de schatten, kostbare meubelen enz. liggen verstrooid in de straten. 's Avonds van den 21sten September bragt de generaal Wilson een toast uit op koningin Victoria in de groote witte marmeren zaal van het paleis. De dappere Ghoorka's, die de garde van den generaal uitmaken, hebben dien toast met geestdrift vernomen. De oude Koning van Delhi wordt in zijne gevangenschap vergezeld door zijn meest begunstigde vrouw.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 14 Nov. De *Wiener Zeitung* behelst een ministerieel besluit, dd. 27 der vorige maand, betreffende de uitvoering van art. 8 van het konkordaat, en bevattende de te volgen bepalingen bij de benoeming der direkteuren en onderwijzers van de katholieke lagere scholen, eerste en tweede klasse, zoowel als van het middelbaar onderwijs; dit besluit slechts toepasselijk op Hongarije, Kroatie, Slavonie, het Banaat en Vojvodina, zal van kracht zijn tot aan de vollediger organizatie van het openbaar onderwijs.

BELGIE.

BRUSSEL, 16 November. Zijne Eminentie Mgr. de Kardinaal-Aartsbisschop van Mechelen heeft een mandement uitgevaardigd, waarbij hij den geloovigen van zijn bisdom het door Zijne Heiligheid Pius IX verleend jubilé aankondigt, en de maand December van dit jaar aanwijst, om zich de vruchten van dit jubilé toe te eigenen. Het jubilé zal op 1 December geopend en op den laatsten dag der maand gesloten worden.

STADSNIEUWS.

In de 234ste Staats-Loterij zijn in de 1e Klasse bij de 1e Trekking prijzen van ƒ1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 2629, 3821 en 10368 ieder ƒ1000. — 2e Trekking: N°. 8495 ƒ5000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 17 November.

OVERLEDEN (10 Nov.): A. Lammers, 11 m. — (12 Nov.): A. M. F. van Garsten, 14 w. — (15 Nov.): J. Pendraat, 63 jaren.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		14 NOV. 4½ u. gebl.	16 NOV. 4½ u.		gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.		102 3/4	103	
Nederl. Bank	4				
Nederl., Werkel. Schuld a	2½ pCt.	62	62 1/8	62 3/16	
Dito Dito	3	73 5/8	73 1/2	73 11/16	73 5/8
Dito Dito	4	95 5/16	95 5/16	95 7/16	95 3/8
Amortis. Syndik.	3½		88		
Aand. Handel-Maatsch.	4½	135 1/4	135	136 1/2	136
dito Contant	4½	135 1/2			
Oost-Ind. Leening	4	93 1/8	92 7/8	93	93
Aand. Holl. Spoorweg					
Leening idem	4½ pCt.				
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	98 7/8			
Maatschappij van Weld.	4		60 1/2		
België, Cert. Adm. B. bk.	2½				
Dito bij *Rothschild*	2½	49 7/8	49 5/8		
Frankrijk, Certifikaten	3				
Spanje, Obligatiën	1¼	24 7/16	24 1/16	24 5/16	24 1/4
Dito	3		40 3/4		
Dito Binnenl.	3	35 15/16	35 5/8	35 15/16	35 3/4
Amortisable Schuld					
Bewijzen Coupon		4 15/16	4 7/8	4 13/16	
Portugal, Obligatiën	3 pCt.	42 [illegible]/16	42 3/8	42 5/8	42 3/4
Dito 1856	3	42 5/8	42 7/16	42 1/2	42 1/2
Dito Uitgestelde					
Rusl., Obl. bij *Hope en C°.*	5 pCt.	102 1/4	102 3/8	102 3/8	102 3/8
Dito bij idem 1828/1829	5	101 5/8	101 1/8	101 1/2	101 1/8
Cert. bij idem 1831/1833	5		90 7/8		
Dito bij idem 1840	4	83	83 1/2	84	83 3/4
Dito bij *Stieglitz*	4	82 1/2	83 3/8	83 1/2	
Dito Nieuwe	4				
Dito 5de Serie	5	94 1/2	93 7/8	94	93 7/8
Dito 1855, 6de Serie	5	96 3/8	96 1/8	96 5/16	96 1/4
Dito allm. te Hamburg	5				
Dito dito te Londen	5				
Dito dito dito	4½	92 5/8	92	92 1/2	
Inschrijving in Assignat.	6				
Certifikaten van dito	6	63 1/8	63 1/8		
Spoorweg Aandeelen	5	70	71		
Polen, Aand. 1835, fl. 500	ƒ	149	148 3/4	149	
Obligatiën	4 pCt.	76 1/4	76	76 1/4	76 1/4
Pruissen, Obligatiën	4½				
Aandeelen 1854	3½	195	195		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen			25		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5				
Dito dito	5				
Dito Metalliek	5	70 1/2	69 3/4	70 1/2	70 1/2
Dito Rente Amsterdam	5	82 1/2	82 1/2	83	82 1/2
Dito Nationale 1854	5	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Dito Dito	5	36 1/2	36 1/2	36 1/2	36 1/2
Weener Bank-Aktiën		ƒ 1057	1057	1060	
Dito Aand. fl. 250, 1839					
Dito dito 250, 1854	4 pCt	303	303		
Napels, Cert. bij *Lam. en B.*	5				
Dito bij *Rothschild*	5				
Denemarken, Oblig. te Lond.	5				
Dito	5				
Braziliën, Geldl. 1824 v. £ 100	5				
Dito 1839 van £ 100	5				
Dito 1843 £ 100	5				
Dito 1852	4½				
Sardinië	5				
Peru, Geldl. 1854	4½				
Dito te Parijs	3				
Equador, Oblig. 1855	1	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
Venezuela, dito 5 pCt. thans	3	[illegible]	[illegible]	[illegible]	26
Dito Uitgestelde	1	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
Grenada, Obligatiën	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	16 3/4
Dito Uitgestelde	3	[illegible]	[illegible]	[illegible]	
Mexiko	3	[illegible]	[illegible]	[illegible]	17
Nrd.-Amer., Ph. *Hope en C.* L. A.	ƒ		666		
Dito dito B.		755	760		
Dito bij *Rothschild*	6 pCt.				
Amerik. Bank-Aktiën					
Illinois Spoorweg Aandeelen		88			
Dito Oblig. Conv. Bons	7 pCt.	76			
Guatemala					
Griekenl., Obl. Geldl. 1825	5				

Binnenl. fondsen waren heden onveranderd. Spaansche aangeboden en Mexikanen iets vaster.

Koers van het Geld. Beleening 6 pCt. Prolongatie 6½ pCt. Disconto 7 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 54½	Livorno	2/m.	*f* 38
»	zigt	» 55⅛	Napels	»	» 81
Bordeaux	2/m.	» 53½	Petersburg	»	» 1 65
»	zigt	» 55½	Weenen	6/w.	» 32
Madrid	3/m.	» 236	Augsburg	»	» 85
Cadix	»	» 238	Frankfort	»	» 98½
Seville	»	» 235	Hamburg	2/m.	» 34½
Bilbao	»	» 235	»	zigt	» 35
Lissabon	»	» 40½	Londen	2/m.	» 11,57½
Porto	»	» 40½	»	zigt	» 11,80
Genua	2/m.	» 45	Rotterdam		

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 15 Nov. Belg. leen. 2½ pc. 53½p; Obligatiën 4½ pc. 95½g; Spanje 1½ pc. 24½p; Binnenl. 3 pc. 35½p; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Met. 5 pc. 73½; id. Nationale 75½.

PARIJS, 16 Nov. Fransche 4½ pc. 90.20; 3 pc. 66.50; 1½ pc. Spanje 24½; 3 pc. id. 36½; Fr. O. Sp. 638; Rom. Leen. 87.

LONDEN, 16 Nov. Consols op tijd 89½; Spanje buitenl. 1½ pc. 25; Rusl 5 pc. 104; id. 4½ pc. 94½; Holl. 4 pc. 96; id. 2½ pc. 63; Sard. 5 pc. 88½; Braz. 101; Peru 4½ pc. 74; Gren. uitg. 6; id. werk. 18; Mexiko 3 pc. 18; Portugal 3 pc. 43½; Ecuador 13½; Venezuela 28; Wissel op Amst. —.—; Hamburg —.—.

WEENEN, 16 Nov. Met. 5 pc. 80; Nationale 82; Bank-Aktiën 964; Credit Anst. 191½; Noord-Bahn akt. 169; O.-Fr. Spoorw. akt. 268½; Saltzb. 100; Lomb. Venetiaans. 86; Wissel op Londen 10.29; Goud 11½; Zilver 7½.

BERLIJN, 16 Nov. 3½ pc. Pr. Staatsch. 98½; 5 pc. Rusland 103½; Diskonto 7½.

HAMBURG, 16 Nov. Spanje 3 pc. —; id. 1½ pc. 23; Rusl. 5 pc. 99; 4½ pc. —; 3 pc. Mexikanen 6½; Vereinsbank 98½; Noord-Duits. bank 88; Wissel op Londen 3/m. —.—; id. kort —.—; Amst. —.—; Diskonto 9.

FRANKFORT, 16 Nov. 5 pc. Met. 72½; 1½ pc. Spanje binnenl. 24½; id. 3 pc. —; Wissel op Londen 3/m. 119. Parijs —; Weenen 110; Amsterdam —; Diskonto 6.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN

Metalliek	*f* 27,30	a —	Pruissische	*f*	34½ a —
Napelsche	—	—	Spaansche	—	—
Div. in St.	11,67½	—	Hamb. Russ.	»	34½ —
Eng. Russen	11,67½	—	Russ. in Z. R.	»	34½ —
Fransche	55½	—	Poolsche	»	34½ —
Belgische	55½	—	»	Fl.	—

Nationale Metalliek *f* 29.20.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à *f* 10 per Stuk	*f* 9,65	à 9,80
Oude Gerande Dukaten	» 5,50	» 5,65
Wigtige Souvereinen	» 11,70	» 11,85
» Pistolen	» 9,50	» 9,65
Stukken van 20 Francs	» 9,25	» 9,40

Baren Goud en Specien à *f* 1442,60 per Ned. ℔ fijn 10 a 11 pr.

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters per Stuk	*f* 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs	» 2,33	» 2,36
Brabandsche Kroonen	» 2,65	» 2,70
Fransche	» 2,70	» 2,75
Pruissische Daalders	» 1,72	» 1,77
Zilver 1000 à 980	—	—
» » 900 » 700	» 104,50	» 105,—

De heeren Hope en C°., Ketwich en Voombergh en wed. W. Borski hebben bekend gemaakt, dat de coupons der 4 pCts. Russische Certifikaten, 1e, 2e en 4e Leening, in zilver, van hunne administratie, verschenen 1/13 Augustus 1857, van heden af zullen worden betaald ten kantore van de Associatie-Cassa, met *f* 18.12.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 16 November.

GRAANMARKT.

Tarwe in een doen: 132, 134 ℔ n. witb. Poolsche *f* 350, *f* 355; 133 ℔ n. b. dito *f* 340; 130 ℔ j. dito *f* 335; 128 ℔ j. wb. dito *f* 345; 126 ℔ j. b. dito *f* 300; 133 ℔ Rostocker *f* 285; 156/2 ℔ j. Bovel. *f* 235.

Rogge tot nagenoeg vorige prijzen met redelijken handel; 127 ℔ n. Pruiss. *f* 192; 126 dito *f* 190, 192; 124 ℔ j. dito *f* 182, 183, 185; 122 ℔ dito *f* 170, 174, 175; 120 ℔ Arch. *f* 174; 117, 119 ℔ Petersb. *f* 160, 164; in veiling 74 last besch. Arch. 114/116 ℔ *f* 143, 150; 92 last, 117/119 ℔ *f* 149, 156.

Garst en Haver zonder handel.

Boekweit onveranderd: 119, 120 Amersfoort. en Nijkerker *f* 242, 245.

Koolzaad: Anclammer Rubs 64; Polder *f* 10½, 11½ pm.; Holst. *f* 65½. Op 9 vaten Olie in April ek. 74; Nov. 69 ℔. *Lijnzaad* flaauw: In v. 111/12 ℔ Riga overgeb. Zaai 11, 111 ℔ Petersb. 10. *Raapolie* op 6/w. *f* 41; Vliegend *f* 39½; 1°. Mei ek. *f* 40½, 41; Dec 36; *Lijnolie* op 6/w. *f* 39½; Vliegend *f* 38; 1°. Maart, April en Mei ek. *f* 35½, 36; Dec. 37½. *Hennepolie* op 6/w. *f* 43½; Vliegend 42.

ROTTERDAM, 16 Nov. Tarwe. Zeeuwsche, Vlaams. en Overm. afgehaald. 238; Zeeuwsche, Vlaams. en Overm. 1857 *f* 288, ... Middelsoort dito *f* 258, 285, Blaauwe dito *f* 243, 258, ... dito *f* 243, 256. — 166, 168/2 ℔ Nieuwe Hoogl. Kleefsche *f* 310, 320, 330; 163/2 ℔ jarige Kleefsche *f* 300. — Rogge. Jarige Zeeuwsche en Vlaamsche *f* 174, 180; Nieuwe dito *f* 186, 201; jarige Noord-Brabandsche *f* 168, 174; Nieuwe dito *f* 180, 186, — 153/2 ℔ nieuwe Belgische *f* 195; 154/2 ℔ dito *f* 194. — In publieke Veiling: Circa 70 Last meer en min beschadigde Archangel te Delftshaven te ontvangen *f* 156 a 168; circa 60 Last dito dito dito alhier *f* 160 a 161. — Gerst. Zeeuwsche en Vlaamsche Winter *f* 192, 198; dito en dito Zomer *f* 186, 198. — Haver. Zeeuws. en Polder Korte *f* 147, 153; dito Voeder *f* 123, 129; Ligte dito *f* 102, 111. — Boekweit. Noord-Brabandsche op 140/2 ℔ *f* 230, 235; Oostvr. Veen *f* 205, *f* 210. — Boonen. Zeeuwsche Paardeboonen *f* 213, 219; Duiveboonen *f* 234, 245; Walchersche Witte *f* 390, 398, Zeeuwsche dito *f* 375, 383. Walchersche Bruine *f* 300, 315, Zeeuwsche dito *f* 263; 288. — Erwten. Walchersche Blaauwe *f* 258, *f* 266, Zeeuwsche dito *f* 243, 264, dito dito groote *f* 278, *f* 303, dito Graauwe *f* 270, 285, Geldersche dito *f* 378, *f* 435. — Koolzaad weinig aangevoerd en iets vaster in prijs. Voor goed Zeeuwsch zakgoed is 65 £ betaald. — Inlandsch Zaai-Lijnzaad vond tot eene kleine verlaging van 10 cents meer kooplust. Wij noteren 1ste kwal. 82 a 84, 2de kwal. 76 a 80 Stuivers p. Dordsch Achtendeel. — Inlandsch Hennepzaad tot *f* 235 aangeboden. — Kanariezaad 50 Cents hooger betaald. Goede kwaliteit *f* 16, 16½. — Klaverzaad zonder eenige kooplust. De prijzen zijn nominaal als volgt: Keulsch Rood *f* 33 a 34, Maas *f* 32, 33, Gulikscn *f* 33, Wit Keulsch *f* 40. — Bruin Mosterdzaad *f* 22, 23, Geel dito *f* 34, *f* 36 per Mud. — Raapkoeken *f* 86, 88, Lijnkoeken, Zachte *f* 135 a 145, Harde *f* 112 a 115 per 1040 St.

SCHIEDAM, 16 Nov. Moutwijn *f* 16; Jenever *f* 21.50; Amst. Proef *f* 22,75, per ned. vat zonder fust, zonder de belasting; Spoeling *f* 2,— per ketel.

HAVRE, 13 Nov. *Katoen.* De achteruitgaande beweging heeft veel voortgang gehad, en de verlaging der laatste 8 dagen bedraagt fr. 16 a 18 per 50 ko. met zeer geringen handel. — *Koffij.* Eerste hands afdoeningen kwamen niet tot stand; in veiling werden wegens beschadigdheid kleine partijtjes gedaan. — *Suiker.* De verlaging maakte nog eenigen voortgang, 430 vn. Antilles waren a fr. 59 de bonne 4den te koop, van Havana zijn 2640 k. no. 12 Holl. Stand a fr. 33/34 gedaan. — *Huiden.* Flaauw. De handel is zeer beperkt. Gezouten Plata Paardenhuiden van fr. 12,75 tot 15, gedr. d°. besch. van fr. 3.75 tot 7,25 gedaan. — *Rijst.* Volkomen stilstand.

HAMBURG, 14 Nov. *Granen* flaauw en stil. — Van *Koffij* werden eenige duizend balen Braziel gedaan, alsmede eene lading La Guayra.

BREMEN, 14 Nov. *Koffij.* Uit de eerste hand verkocht 1000 b. Rio van 9½ a 10½ gr. — *Suiker* met zeer geringen omzet, zijnde deze week, behalve 84 k. Trinidad n°. 18 a 8½ gr., niets gedaan. — *Katoen* zonder handel. — *Tabak.* De verkoopen bestonden uit 243 v. Maryland van 8½ a 12 gr., 407 v. Virginia à 6½ gr. en verscheidenen kleinere partijtjes verschillende Amerikaansche tot gesouteneerde prijzen. In *Rijst* is niets gedaan behalve in veiling 342 b. ...

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 15 Nov. Aervard, Colombo, Rangoon, l. v. Falmouth.

BROUWERSHAVEN, 14 Nov. Tromp, Europa, Rott. n. Batavia.

UITGEZEILD.

TEXEL, 14 Nov. Eerentsman, Antje, Havana. — 15 Nov. Kievit, Alida, Batavia.

HELVOET, 14 Nov. Geffiot, Elise Marie, St. Malo.

BATAVIA, 25 Sept. Knaap, Zeelust, en Carst, Tweelingzusters, beide Amst. — Wijtenhorst, Davo, en Ouwehand, Krimpen aan de Lek, beide Nederland.

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 16 November, in het O. Z. Heeren Logement.

1. Huis, Tuin en Erf, Heerengracht, LL 147; *f* 16400, *f* 25, J. Eeckhoff. — 2. Huis, Achterhuis en Erve, Amstel, P 46 en 47; *f* 4900, *f* 1000, E. H. Coers. — 3. Huis en Erf, Singel, LL 89; *f* 6000, L. Hartgerink, R. Wz. — 4. Huis, Tuin en Erve, Weesperzijde, ZZ 93, benevens eene Stalling en Erven, Olifantspad, ZZ 95, 95*a* en 96; *f* 4475, *f* 25, Opgehouden. — 5. Huis en Erve, Weesperzijde, ZZ 94; *f* 3175, *f* 25. — 6. Loods en Erve, als voren, ZZ 94*a*; *f* 275, *f* 25; te zamen *f* 3500, *f* 500, Opgehouden. — 7. Twee Huizen, Tuin en Erven, Straatweg onder Groot Duivendrecht, N°. 224, 224*a* en 224*b*; *f* 375, *f* 100, W. K. van Maarschalkerwaart. — 8. Huis, Achterhuis en Erve, Geldersche Kade, N°. 429; *f* 5900, *f* 700, L. de Bull. — 9. Dito, als voren, N°. 428; niet geveild. — 10. Huis en Erve, Marken, S 217; *f* 1350, *f* 20, H. A. Baarslag. — 11. Huis, Achterhuis en Erve, Prinsengracht, W 742; *f* 4900, *f* 275, J. F. Schutte, Jr. — 12. Dito, Nieuwe Looijerstraat, AA 350; *f* 3575, J. C. Schutte. — 13. Huis, Achtergebouw en Erve, Beerenstraat, KK 405; *f* 3600, *f* 10, J. C. Schutte. — 14. Huis en Erve, Nieuwendijk, L 800; *f* 7150, *f* 50, Opgehouden. — 15. Dito, Heiligen Weg, D 241; *f* 3250, *f* 300. - 16. Dito, Schapensteeg, D 243; *f* 310, *f* 20; te zamen *f* 4380, *f* 450, H. A. Baarslag. — 17. Huis, Achterhuis en Erf, Wagenstraat, Y 401 en 400; *f* 2400, P. D. Lusink. — 18. Huis en Erve, Achtergracht, W 188; *f* 2250, Opgehouden. — 19. Dito, naast het voorgaande Perceel, W 187; *f* 2250, Dito. — 20. Huis, Tuin en Erve, Amstelveenschen Weg, K 92; niet geveild. — 21. Huis en Erve, eerste Looijersdwarsstraat, GG 302; *f* 1400, *f* 50, W. N. Vis. — 22. Stalling en Erve, Gordijnensteeg bij de Monnikenstraat, K 319; *f* 1275, *f* 200, P. D. Lusink. — 23. Huis, Achterhuis en Erven, Willemstraat, QQ 690; *f* 1175, Opgehouden. — 24. Huis en Erve, Weversgang, QQ 697; *f* 150, Dito. — 25. De Opstal van vier Huisjes, als thans QQ 693 à 696; *f* 470, A. Bont. — 26. De Opstal van een Afdak, Willemstraat, in den Slepersgang; *f* 20, Opgehouden.

Advertentiën.

(3858) Bevallen van eenen *ZOON*, E. KOLKMAN-MASION.

DORDRECHT, 16 November 1857.

Eenige kennisgeving.

(3855) Heden overleed tot bittere droefheid der gemeente en familie, de Wel-Eerw. Heer CORNELIUS GERARDUS VAN BRUSSEL, in den ouderdom van bijna 50 jaren, na voorzien te zijn van de laatste Troostmiddelen der H. Godsdienst.

HOOGMADE, (Woubrugge) 14 Nov. 1857.

(3854) Heden overleed, in den ouderdom van 70 jaren, voorzien van de H. H. Sacramenten der stervenden, de Wel-Eerwaarde Heer CHRISTIAAN KUPPENS, sinds 33 jaren R. K. Pastoor alhier.

UTRECHT, M. PUTMAN.
15 November 1857. A. W. K. ARIENS.
Exec. Test.

(3857) Na eene korte, doch hevige ongesteldheid overleed heden namiddag, na tijdig van de H. H. Sacramenten der stervenden voorzien te zijn geweest, onze Oom de Wel-Eerwaarde Heer JOH. LEEMKOEL, R. C. P. en Pastoor alhier, in den ouderdom van ruim 53 jaren.

MAKKUM, J. F. LEEMKOEL.
15 November 1857. Namens Broeders en Zusters.

De Zalf en Pillen van Holloway, een zeer aanbevelenswaardig middel tegen de *roos*. K... M..., of *Bolsward*, leed sedert vele jaren aan deze ongesteldheid, en sedert 9 amanden was hij bijna blind en doof daarvan. Hij raadpleegde onderscheidene geneesheeren deswegen, doch de ziekte verslimmerde van dag tot dag en bragt eindelijk zijn leven in gevaar. Zijn goede geest echter verliet hem niet; en zijne ... eene groote dosis zalf en pillen van Holloway; hij gebruikte dezelven, en de uitkomst was zoo voldoende, dat hij in twee weken tijds, het gezigt en gehoor weder verkreeg, en twee maanden daarna volmaakt hersteld was.

Doosjes Pillen à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.

Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 7.05, *f* 13.50, *f* 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij de Heeren ADAMA, Apothekers, Utrechtschestraat, Y N°. ..., en Nieuwendijk, L N°. 78, als Depóthouders te *Amsterdam*, bij L. J. GROOTENDORST, depóthouder te *Utrecht*, G. VERHAART, depóthouder te *Prinsland* en bij J. SPEELMAN, hoofd-depóthouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablishment.*

(3780) Bij den Boekh. C. L. VAN LANGENHUYSEN is van de pers gekomen:

ONZE EERSTELINGEN.

DICHTBUNDEL,

BIJEENVERZAMELD UIT DE BIJDRAGEN VAN DE LEDEN DER VERGADERING:

S. Catharina,

gevestigd op het Klein Seminarie *Hageveld.*

Prijs 80 Cents.

Ook is bij denzelfden te bekomen:

de TWEEDE DRUK van

VADER BRUNO,

de Kluizenaar van Overveen,

door J. J. VAN DER HORST, R. K. Pr.

Versierd met vier Koperetsen, van J. B. WITKAMP.

Prijs 80 Cents.

Ook is bij bovengenoemde nog verkrijgbaar: **De l'Éducation.** par Mgr. DUPANLOUP, évêque d'Orléans.

Tome I. de l'Éducation en général.
II de l'autorité et du respect dans l'éducation.
III de la haute éducation intellectuelle ... 1e P.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.